

RÍMSKY RITUÁL

OBNOVENÝ PODĽA ZÁSAD USTANOVENÝCH
DRUHÝM VATIKÁNSKYM KONCILOM,
VYHLÁSENÝ AUTORITOU PÁPEŽA PAVLA VI.,
SCHVÁLENÝ PÁPEŽOM JÁNOM PAVLOM II.

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA

DRUHÉ TYPICKÉ VYDANIE

KONFERENCIA BISKUPOV SLOVENSKA
2025

CONCORDAT CUM ORIGINALI

✠ Mons. Stanislav Stolárik

rožňavský biskup

predseda Liturgickej komisie Konferencie biskupov Slovenska

IMPRIMATUR

✠ Mons. Bernard Bober

košický arcibiskup metropolita

predseda Konferencie biskupov Slovenska

V Bratislave 16. januára 2025, prot. č. 12/2025

© Konferencia biskupov Slovenska, 2025

Pre Konferenciu biskupov Slovenska vydal

Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava 2025

ISBN 978-80-8161-678-5

I. VÝZNAM A VZNEŠENOSŤ SVIATOSTI MANŽELSTVA

1. Manželská zmluva, ktorou muž a žena ustanovujú medzi sebou spoločenstvo celého života,¹ čerpá svoju silu a vážnosť z diela stvorenia, ale pre kresťanov je zároveň pozdvihnutá na väčšiu dôstojnosť, lebo patrí medzi sviatosti Novej zmluvy.
2. Manželstvo je založené na manželskej zmluve, čiže na neodvolateľnom obojstrannom súhlase, ktorým sa manželia navzájom jeden druhému odovzdávajú a jeden druhého prijímajú. Táto výlučná jednota muža a ženy, ako i dobro detí vyžadujú úplnú vernosť manželov a nerozlučiteľnú jednotu zväzku.²
3. Svojou prirodzenou povahou sú manželstvo a manželská láska zamerané na plodenie a výchovu potomstva, v čom dosahujú akoby svoju korunu.³ Deti sú iste najvzácnejším darom manželstva a najviac prispievajú k dobru samotných rodičov.
4. Dôverné spoločenstvo života a lásky, vďaka ktorému manželia „už nie sú dvaja, ale jedno telo“⁴, je dielom Boha Stvoriteľa. On mu dáva vlastný poriadok i požehnanie, ktoré mu nebolo odňaté ani vinou prvotného hriechu.⁵ Preto tento posvätný zväzok nezávisí od ľudského úsudku, ale od pôvodcu manželstva, ktorý ho chcel obdarit rozličnými dobrami a cieľmi.⁶
5. Kristus, náš Pán, tvoriaci nové stvorenie a obnovujúci všetko,⁷ chcel navrátiť manželstvu jeho prvotnú podobu a svätosť, aby človek nerozlučoval to, čo Boh spojil.⁸ Ale tiež ho povýšil na sviatosť, aby tento nerozlučný zväzok manželov jasnejšie naznačoval a lepšie ukazoval príklad jeho snubného zväzku s Cirkvou.⁹

¹ *Kódex kánonického práva*, kán. 1055 § 1.

² Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 48.

³ Porov. *tamže*.

⁴ *Mt* 19, 6.

⁵ Porov. modlitba požehnaní nad novomanželmi.

⁶ Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 48.

⁷ Porov. *2 Kor* 5, 17.

⁸ Porov. *Mt* 19, 6.

⁹ Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 48.

6. Svojou prítomnosťou priniesol Kristus na svadbu v Káne Galilejskej požehnanie a radosť a premenením vody na víno predznamenal hodinu novej a večnej zmluvy: „Ako kedysi Boh vyšiel v ústrety svojmu ľudu zmluvou lásky a vernosti, tak teraz Spasiteľ ľudí“¹⁰ stal sa snúbencom Cirkvi, keď naplnil zmluvu s ňou vo svojom veľkonočnom tajomstve.
7. Krstom, sviatosťou viery, sa muž a žena stávajú raz navždy účastnými na Kristovej zmluve s Cirkvou, takže ich manželské spoločenstvo je včlenené do Kristovej lásky a obdarené silou prameniacaou z jeho obety.¹¹ Z tejto novej situácie vyplýva, že platné manželstvo medzi pokrstenými je vždy sviatosťou.¹²
8. Kresťanskí manželia sviatosťou manželstva, ktorou naznačujú tajomstvo jednoty a plodnej lásky medzi Kristom a Cirkvou a majú na ňom účasť,¹³ si navzájom pomáhajú k svätosti manželským spolužitím, ako aj prijímaním a výchovou detí, takže majú vo svojom životnom stave a položení svoj vlastný dar v Božom ľude.¹⁴
9. Duch Svätý v tejto sviatosti pôsobí, že kresťanskí manželia – tak ako Kristus miloval Cirkev a seba samého vydal za ňu¹⁵ – môžu svoje manželstvo živiť a posilňovať v rovnakej dôstojnosti oboch manželov, vo vzájomnej oddanosti i nedeliteľnou láskou, ktorá vyviera z prameňa Božej lásky, nakoľko si vďaka spojeniu božského a ľudského zostávajú verní v dobrom i zlom, telom i dušou¹⁶ a je im cudzie každé cudzoložstvo a rozvod.¹⁷
10. Pestovanie manželskej lásky a celý spôsob rodinného života smerujú – bez zanedbania ostatných cieľov manželstva – k tomu, aby kresťanskí manželia odhodlane spolupracovali s láskou Stvoriteľa a Spasiteľa, ktorý prostredníctvom nich stále rozširuje a obohacuje svoju rodinu.¹⁸ A tak oslavujú Stvoriteľa a v Kristovi spoločne smerujú k dokonalosti, keď s dôverou v Božiu

¹⁰ Tamže.

¹¹ Porov. JÁN PAVOL II., apoštolská exhortácia *Familiaris consortio*, čl. 13: AAS 74 (1982), 95; porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 48.

¹² Porov. *Kódex kánonického práva*, kán. 1055 § 2.

¹³ Porov. *Ef* 5, 25.

¹⁴ Porov. *1 Kor* 7, 7; DRUHÝ Vatikánsky koncil, dogmatická konštitúcia o Cirkvi *Lumen gentium*, čl. 11.

¹⁵ Porov. *Ef* 5, 25.

¹⁶ Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastorálna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 48, 50.

¹⁷ Porov. *tamže*, čl. 49.

¹⁸ Porov. *tamže*, čl. 50.

prozreteľnosť a v duchu obety¹⁹ veľkodušne, s ľudskou a kresťanskou zodpovednosťou plnia úlohu plodenia.²⁰

11. Boh totiž, ktorý povolal snúbencov do manželstva, povoláva ich aj ďalej v manželstve.²¹ Tí, ktorí v Kristovi vstupujú do manželstva, sú schopní s dôverou v Božie slovo plodne sláviť tajomstvo spojenia Krista a Cirkvi, správne žiť a predovšetkým vydávať svedectvo. Manželstvo očakávané, pripravované, slávené a v každodennom živote rozvíjané vo svetle viery sa stáva tým, „čo spája Cirkev, potvrdzuje obeta, spečatuje požehnanie, ohlasujú anjeli a schvaľuje Boh Otec... Aké jarmo viaže dvoch veriacich ľudí, spojených v jedinej nádeji, v jedinej poslušnosti a v jedinej službe! Sú to brat a sestra, obidvaja spolusluhovia, medzi ktorými niet ani duchovný, ani telesný rozdiel. Skutočne sú dvaja v jednom tele, a kde je jedno telo, tam je i jeden duch“.²²

II. ÚLOHY A SLUŽBY

12. Príprava a slávenie manželstva sa týka predovšetkým budúcich manželov a ich rodín, avšak z pastoračných a liturgických dôvodov i biskupa, farára a jeho kaplánov a v určitej miere celého cirkevného spoločenstva.²³

13. Pri zachovaní pastoračných predpisov alebo pokynov konferencie biskupov vzhľadom na prípravu snúbencov a pastoračnú starostlivosť o manželstvo, ak sú vydané, je na biskupovi, aby riadil v celej diecéze slávenie sobáša a pastoračnú starostlivosť o manželstvo. Preto poskytuje veriacim pomoc, aby si manželský stav uchovával kresťanského ducha a smeroval k dokonalosti.²⁴

14. Duchovní pastieri sú povinní starať sa o to, aby cirkevné spoločenstvo poskytovalo túto pomoc predovšetkým:

1) kázaním, katechézou primeranou deťom, mládeži a dospelým, ba aj používaním spoločenských komunikačných prostriedkov, pomocou ktorých

¹⁹ Porov. 1 Kor 7, 5.

²⁰ Porov. DRUHÝ Vatikánsky koncil, pastoraľna konštitúcia o Cirkvi v dnešnom svete *Gaudium et spes*, čl. 50.

²¹ Porov. JÁN PAVOL II., apoštolská exhortácia *Familiaris consortio*, čl. 51: AAS 74 (1982), 143.

²² TERTULIÁN, *Ad uxorem*, II, 8, 6 – 7: CCL I, 393.

²³ Porov. JÁN PAVOL II., apoštolská exhortácia *Familiaris consortio*, čl. 66: AAS 74 (1982), 159 – 162.

²⁴ Porov. *tamže*; porov. *Kódex kánonického práva*, kán. 1063 – 1064.

PRVÁ KAPITOLA

**OBRAD
SVIATOSTI MANŽELSTVA
V OMŠI**

ÚVODNÉ OBRADY

Prvý spôsob

45. V určenom čase ide kňaz oblečený v albe, štóle a ornáte vo farbe určenej na slávenú omšu spolu s posluhujúcimi k bráne kostola. Tam privíta snúbencov, pozdraví ich a uistí, že Cirkev má účasť na ich radošti.
46. Nasleduje procesia k oltáru: najprv idú posluhujúci, za nimi kňaz, potom snúbenci, pričom ich môžu podľa miestnych zvykov k ich miestam slávnostne sprevádzať rodičia a dvaja svedkovia. Medzitým sa spieva vstupný spev.
47. Kňaz pristúpi k oltáru, pozdraví ho hlbokým úklonom a uctí ho bozkom. Potom odíde k sedadlu.

Druhý spôsob

48. V určenom čase ide kňaz oblečený v albe, štóle a ornáte vo farbe určenej na slávenú omšu spolu s posluhujúcimi k miestu pripravenému pre snúbencov alebo k svojmu sedadlu.
49. Keď snúbenci prídu na svoje miesta, privíta ich a pozdraví, pričom ich uistí, že Cirkev má účasť na ich radošti.
50. Potom, počas vstupného spevu, pristúpi k oltáru, pozdraví ho hlbokým úklonom a uctí ho bozkom. Potom odíde k sedadlu.

-
51. Následne sa prežehná a pozdraví prítomných, pričom použije jednu z formúl, ktoré sú uvedené v *Rímskom misáli*.

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

R. Amen.

Pán s vami.

R. I s duchom твоjím.

52. Potom snúbencov a ostatných prítomných povzbudí, aby sa vnútorne pripravili na slávenie manželstva. Prihovorí sa im takto alebo podobne:

Bratia a sestry, zhromaždili sme sa v tomto chráme, aby sme radostne oslávili deň, keď sa M. a M. rozhodli začať spoločný manželský život.

V tejto chvíli, ktorá je pre nich taká významná, im pomáhajme svojou modlitbou, priateľstvom a láskou.

Pozorne počúvajte Božie slovo a skrze nášho Pána Ježiša Krista s celou Cirkvou pokorne prosme Boha Otca, aby láskavo zhliadol na svojich služobníkov, ktorí chcú dnes uzavrieť manželstvo, aby ich požehnal a posilňoval vo vzájomnej jednote.

53. **Alebo:**

M. a M., Cirkev sa s vami raduje a víta vás i vašich rodičov a priateľov v tento deň, keď stojíte pre Bohom, naším Otcom, a vstupujete do manželstva na celý život.

Nech v tento radostný deň Pán vypočuje vaše prosby, nech vám poskytne svoju pomoc, chráni vás, dá vám všetko, po čom túžite, a splní všetky vaše priania.

Úkon kajúcnosti sa vynechá.

54. *V dňoch, v ktorých sú dovolené omše pri vysluhovaní sviatostí a svätenín, použije sa formulár omše „Pri slávení manželstva“ s vlastnými čítaniami.*

V dňoch, ktoré sú v tabuľke liturgických dní uvedené pod č. 1 – 4, sa slávi omša príslušného dňa, pričom sa zachová požehnanie nad novomanželmi a prípadne aj záverečné požehnanie zo sobášnej omše.

Ak sa však omša so sobášnym obradom slávi v nedeľu za účasti farského spoločenstva, použije sa formulár omše dňa, a to aj v nedele Vianočného a Cezročného obdobia.

BOHOSLUŽBA SLOVA

55. Bohoslužba slova sa koná zvyčajným spôsobom. Možno čítať tri čítania, pričom prvé je zo Starého zákona, vo Veľkonočnom období z Knihy zjavenia svätého apoštola Jána (č. 143 – 186, s. 91 – 125). Vždy sa vyberie aspoň jedno čítanie, ktoré hovorí vyslovene o manželstve.

56. Ak sa nepoužije formulár omše „Pri slávení manželstva“, možno vziať jedno z čítaní určených v lekcionári na túto omšu, pokiaľ nejde o dni, ktoré sú v tabuľke liturgických dní uvedené pod č. 1 – 4.

Nižšie je uvedený výber čítaní, ktoré osobitnejšie objasňujú význam a dôstojnosť manželstva v dejinách spásy.

Prvé čítanie

Ako muža a ženu ich stvoril

Čítanie z Knihy Genezis

1, 26-28. 31a

Boh povedal: „Urobme človeka na náš obraz, na našu podobu. Nech vládne nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom, nad zverinou i nad celou zemou; i nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi.“

A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

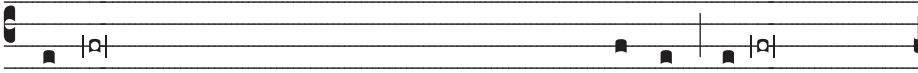
Boh ich požehnal a povedal im: „Vzrastajte a množte sa. Naplňte zem a podmaňte si ju. Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa hýbe po zemi.“

A Boh videl všetko, čo urobil; a bolo to veľmi dobré.

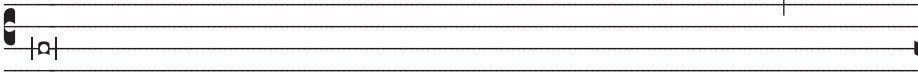
Počuli sme Božie slovo.

73. Novomanželia pristúpia k oltáru, prípadne zostanú na svojom mieste, a pokľaknú.

Kňaz so zopätými rukami vyzve prítomných na modlitbu slovami:

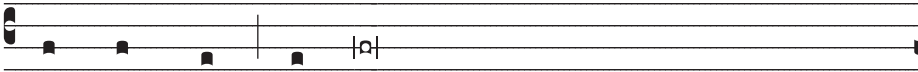
Dra-hí bratia a sestry, pokorne prosme Pá-na, a-by požeh-

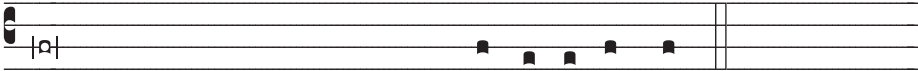
nal a obdaril milosťou týchto svojich služobníkov, ktorí

v Kristovi spájajú svoje ži-voty; o-bidvoch už spojil posvät-

ným zväz-kom; pros-me ho, aby ich (sviatosťou Kristovho

Tela a Krvi) zjednotil vo svorno-sti a lás-ke.

Drahí bratia a sestry, pokorne prosme Pána,

aby požehnal a obdaril milosťou

týchto svojich služobníkov,

ktorí v Kristovi spájajú svoje životy.

Obidvoch už spojil posvätným zväzkom.

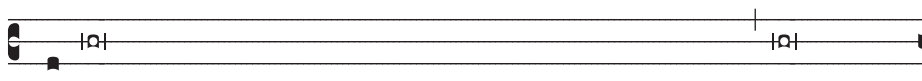
Prosme ho, aby ich (sviatosťou Kristovho Tela a Krvi)

zjednotil vo svornosti a láske.

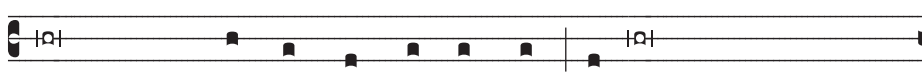
Iné úvodné výzvy sú uvedené pod č. 104 (s. 62), 205 (s. 135) a 207 (s. 141).

Všetci sa chvíľku ticho modlia.

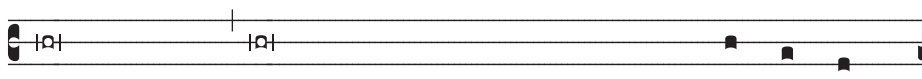
74. Potom kňaz vystrie ruky nad novomanželov a pokračuje:

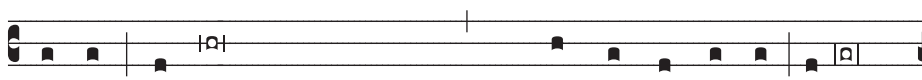
Bo-že, ty si svojou mocou stvoril všetko z ničoho a celému

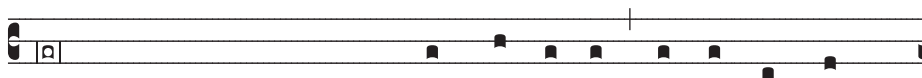
stvorenstvu si dal svoj po-ria-dok; ty si stvoril človeka

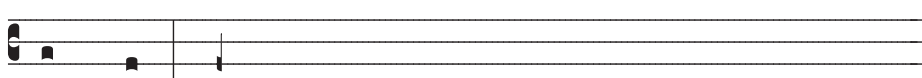
na svoj obraz a v žene si dal mužovi nerozlučnú po-moc-

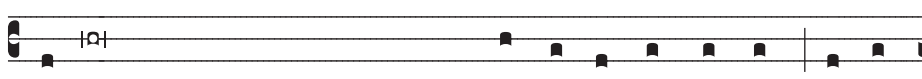
ni-cu, tak-že už nie sú dvaja, ale iba jed-no te-lo; a usta-

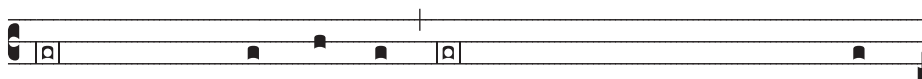
novil si, že nikdy neslobodno roz-lú-čiť, čo ty spá-jaš

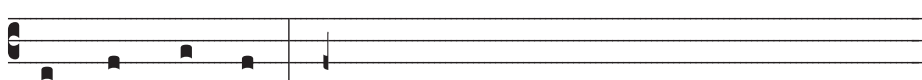
v jed-no.

Bo-že, ty si povýšil manželské spo-je-nie na sviatosť, a- by

nám manžel-ský zvä-zok naznačoval tajomné spoje-nie

Kri-sta s Cirkvou.

DRUHÁ KAPITOLA

**OBRAD
SVIATOSTI MANŽELSTVA
BEZ OMŠE**

79. Ak sa z rôznych dôvodov neslávi omša, použije sa tento obrad, ktorý je určený aj pre diakona (Úvodné poznámky, č. 24).

ÚVODNÉ OBRADY

Prvý spôsob

80. V určenom čase ide kňaz oblečený v albe (alebo v superpelícii) a štóle bielej alebo slávnostnej farby, prípadne aj v pluviáli (diakon v dalmatike) tej istej farby, spolu s posluhujúcimi k bráne kostola. Tam privíta snúbencov, pozdraví ich a uistí, že Cirkev má účasť na ich radosti.

81. Nasleduje procesia k oltáru: najprv idú posluhujúci, za nimi celebrant, potom snúbenci, pričom ich môžu podľa miestnych zvykov k ich miestam slávnostne sprevádzať rodičia a dvaja svedkovia. Medzitým sa spieva vstupný spev.

82. Celebrant pristúpi k oltáru, pozdraví ho hlbokým úklonom a uctí ho bozkom. Potom odíde k sedadlu.

Druhý spôsob

83. V určenom čase ide kňaz oblečený v albe (alebo v superpelícii) a štóle bielej alebo slávnostnej farby, prípadne aj v pluviáli (diakon v dalmatike) tej istej farby, spolu s posluhujúcimi k miestu pripravenému pre snúbencov.

84. Keď snúbenci prídu na svoje miesta, privíta ich a pozdraví, pričom ich uistí, že Cirkev má účasť na ich radosti.

85. Potom celebrant pozdraví oltár hlbokým úklonom a odíde k sedadlu.

86. Celebrant sa prežehná a pozdraví prítomných:

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

℟. Amen.

**Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca,
i od Pána Ježiša Krista.**

Môže ich pozdraviť aj inými slovami, predovšetkým zo Svätého písma.

Všetci odpovedia:

I s duchom tvojím.

Alebo:

Požehnaný Boh naveky.

Alebo iným vhodným spôsobom.

87. Potom snúbencov a ostatných prítomných povzbudí, aby sa vnútorne pripravili na slávenie manželstva. Prihovorí sa im takto alebo podobne:

Bratia a sestry, zhromaždili sme sa v tomto chráme, aby sme radostne oslávili deň, keď sa M. a M. rozhodli začať spoločný manželský život.

V tejto chvíli, ktorá je pre nich taká významná, im pomáhajme svojou modlitbou, priateľstvom a láskou.

Pozorne počúvajte Božie slovo a skrze nášho Pána Ježiša Krista s celou Cirkvou pokorne prosme Boha Otca, aby láskavo zhliadol na svojich služobníkov, ktorí chcú dnes uzavrieť manželstvo, aby ich požehnal a posilňoval vo vzájomnej jednote.

88. **Alebo:**

M. a M., Cirkev sa s vami raduje a víta vás i vašich rodičov a priateľov v tento deň, keď stojíte pre Bohom, naším Otcom, a vstupujete do manželstva na celý život.

Nech v tento radostný deň Pán vypočuje vaše prosby, nech vám poskytne svoju pomoc, chráni vás, dá vám všetko, po čom túžite, a splní všetky vaše prania.

89. **Potom s rozopätými rukami prednesie túto modlitbu:**

Pane, vypočuj naše pokorné prosby
za týchto svojich služobníkov **M. a M.,**
ktorí pri tvojom oltári spájajú svoje životy; *
naplň ich milosťou —
a upevni vzájomnou láskou.
Skrze Krista, nášho Pána.

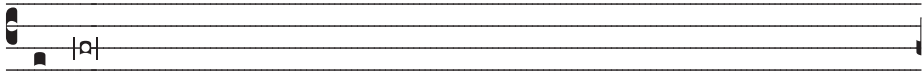
R. Amen.

Iné modlitby sú uvedené pod č. 187, 188, 190, 191 a 192 (s. 127 – 129).

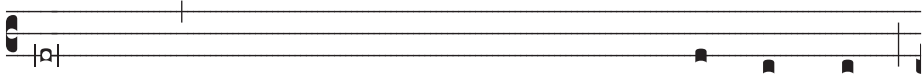
Modlitba požehnania nad novomanželmi

104. Novomanželia ostanú na svojom mieste a pokľaknú.

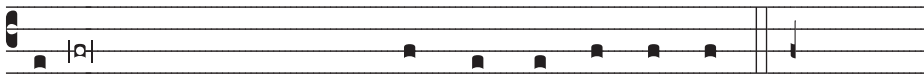
Celebrant pokračuje so zopätými rukami:

Te-raz pokorne prosme o Božie požehnanie pre týchto novo-

manželov, ktorých Pán spojil sviatostným man-žel-stvom,

a- by ich láskavo sprevádzal svo-jou po-mo-cou.

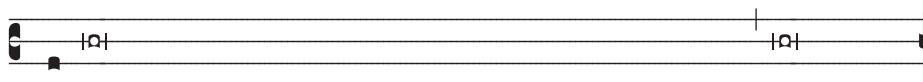
**Teraz pokorne prosme o Božie požehnanie
pre týchto novomanželov,
ktorých Pán spojil sviatostným manželstvom,
aby ich láskavo sprevádzal svojou pomocou.**

Iné výzvy sú pod č. 73 (s. 37) a 205 (s. 135).

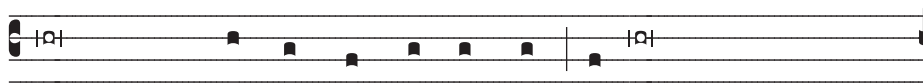
Všetci sa chvíľu ticho modlia.

105. Potom sa celebrant obráti k novomanželom, vystrie nad nich ruky a prednáša nasledujúcu modlitbu.

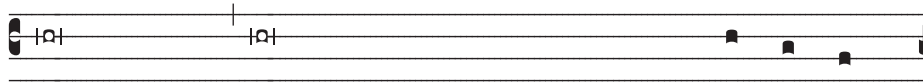
V závere modlitby možno podľa okolností vynechať slová v zátvorke, napríklad ak novomanželia sú už starší.

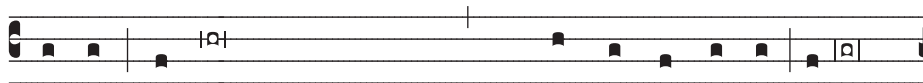
Bo-že, ty si svojou mocou stvoril všetko z ničoho a celému

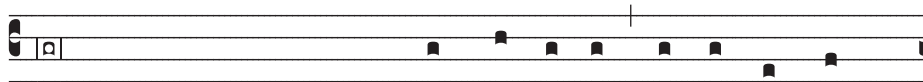
stvorenstvu si dal svoj po-ria-dok; ty si stvoril človeka

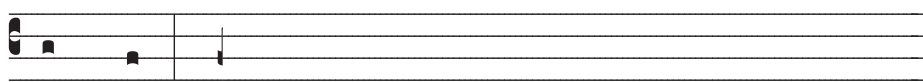
na svoj obraz a v žene si dal mužovi nerozlučnú po-moc-

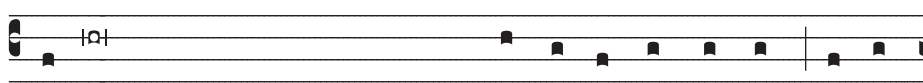
ni-cu, tak-že už nie sú dvaja, ale iba jed-no te-lo; a usta-

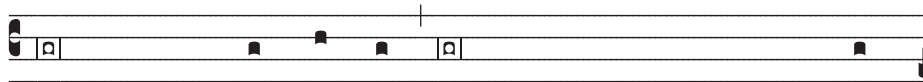
novil si, že nikdy neslobodno roz-lú-čiť, čo ty spá-jaš

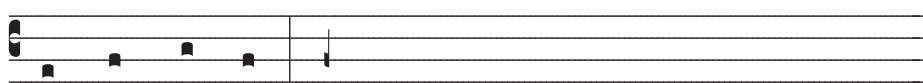
v jed-no.

Bo-že, ty si povýšil manželské spo-je-nie na sviatosť, a-by

nám manžel-ský zvä-zok naznačoval tajomné spoje-nie

Kri-sta s Cirkvou.

TRETIA KAPITOLA

**OBRAD SLÁVENIA MANŽELSTVA
MEDZI KATOLÍKOM
A KATECHUMENOM
ALEBO NEPOKRSTENÝM**

118. Keď sa uzatvára manželstvo medzi katolíkom a katechumenom alebo nepokrsteným, slávenie sa koná v kostole alebo na inom vhodnom mieste, pričom sa použije nasledujúci obrad.

Obrad, ktorý je tu uvedený, má zachovať kňaz alebo diakon, ktorý dostal delegáciu miestneho ordinára alebo farára asistovať pri slávení manželstva a požehnať ho v mene Cirkvi.

OBRAD PRIVÍTANIA

119. Ak sláveniu predsedá kňaz alebo diakon, oblečie si albu a štólu, prípadne aj pluviál (v prípade diakona dalmatiku) bielej alebo slávnostnej farby. V určenom čase ide predsedajúci spolu s posluhujúcimi k bráne kostola alebo na určené miesto, kde privíta a pozdraví snúbencov.

Spolu s posluhujúcimi, snúbencami, svedkami a ostatnými prítomnými následne zaujmú pripravené miesta.

120. Potom predsedajúci prítomných povzbudí, aby sa vnútorne pripravili na slávenie manželstva. Prihovorí sa im takto alebo podobne:

M. a M., Cirkev sa s vami raduje a víta vás i vašich rodičov a priateľov v tento deň, keď vstupujete do manželstva na celý život. Pre veriacich je Boh prameňom lásky a vernosti, lebo Boh je láska. Preto pozorne počúvajte jeho slovo a úprimne ho prosme, aby vám dal všetko, po čom túžite, a splnil všetky vaše priania.

121. Ak si to však vyžadujú okolnosti, obrad privítania sa môže vynechať a slávenie manželstva sa môže začať bohoslužbou slova.

BOHOSLUŽBA SLOVA

122. Nasleduje bohoslužba slova, ktorá sa koná zvyčajným spôsobom. Použijú sa texty uvedené vyššie pod č. 56 (s. 25) alebo možno vybrať z čítaní uvedených nižšie (č. 143 – 186, s. 91 – 125). Možno čítať jedno alebo dve čítania. Ak by to však podľa okolností bolo vhodnejšie, možno čítať len jedno čítanie. Vždy sa vyberie aspoň jedno čítanie, ktoré hovorí vyslovene o manželstve.

PRVÉ ČÍTANIE

Ako muža a ženu ich stvoril

Čítanie z Knihy Genezis

1, 26-28. 31a

Boh povedal: „Urobme človeka na náš obraz, na našu podobu. Nech vládne nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom, nad zverinou i nad celou zemou; i nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi.“

A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

Boh ich požehnal a povedal im: „Vzrastajte a množte sa. Naplňte zem a podmaňte si ju. Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa hýbe po zemi.“

A Boh videl všetko, čo urobil; a bolo to veľmi dobré.

Počuli sme Božie slovo.

RESPONZÓRIOVÝ ŽALM

Ž 128, 1-2. 3. 4-5ac+6a

R. (1a): Blažení sú všetci, čo sa boja Pána.

1. Blažený každý, čo sa bojí Pána *
a kráča po jeho cestách.
2. Budeš ješť z práce svojich rúk, *
budeš šťastný a budeš sa mať dobre. — **R.**
3. Tvoja manželka je ako plodonosný vinič *
vnútri tvojho domu;
4. tvoji synovia sú ako mládniky olivy *
okolo tvojho stola. — **R.**

5. Veru, tak bude požehnaný muž, *
ktorý sa bojí Pána.
6. Nech ťa žehná Pán zo Siona †
po všetky dni tvojho života, *
aby si videl synov svojich synov. — R.

DRUHÉ ČÍTANIE

Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi

Čítanie z Listu

svätého apoštola Pavla Efezanom

5, 2a. 25-32

Bratia! Žite v láske tak, ako aj Kristus miluje nás a vydal seba samého za nás.

Muži, milujte manželky, ako aj Kristus miluje Cirkev a seba samého vydal za ňu, aby ju posvätil očistným kúpeľom vody a slovom, aby si sám pripravil Cirkev slávnu, na ktorej niet škvrny ani vrásky, ani ničoho podobného, ale aby bola svätá a nepoškvrnená. Tak sú aj muži povinní milovať svoje manželky ako vlastné telá.

Kto miluje svoju manželku, miluje seba samého. Veď nik nikdy nemal v nenávisti svoje telo, ale živí si ho a opatruje, ako aj Kristus Cirkev, lebo sme údmi jeho tela. Preto muž zanechá otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele. Toto tajomstvo je veľké; ja hovorím o Kristovi a Cirkvi.

Počuli sme Božie slovo.

ŠTVRTÁ KAPITOLA

ROZLIČNÉ TEXTY NA OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA A OMŠU „PRI SLÁVENÍ MANŽELSTVA“

I. BIBLICKÉ ČÍTANIA

V omši „Pri slávení manželstva“ a pri obrade sviatosti manželstva bez omše možno vziať čítania, ktoré nasledujú. Vždy sa vyberie aspoň jedno čítanie, ktoré hovorí vyslovene o manželstve; tieto čítania sú označené hviezdikou.

Čítania zo Starého zákona

** 143.

1.

Ako muža a ženu ich stvoril

Čítanie z Knihy Genezis

1, 26-28. 31a

Boh povedal: „Urobme človeka na náš obraz, na našu podobu. Nech vládne nad morskými rybami a nad nebeským vtáctvom, nad zverinou i nad celou zemou; i nad všetkými plazmi, čo sa hýbu po zemi.“

A stvoril Boh človeka na svoj obraz, na Boží obraz ho stvoril, muža a ženu ich stvoril.

Boh ich požehnal a povedal im: „Vzrastajte a množte sa. Naplňte zem a podmaňte si ju. Panujte nad morskými rybami, nad nebeským vtáctvom a nad všetkou zverou, čo sa hýbe po zemi.“

A Boh videl všetko, čo urobil; a bolo to veľmi dobré.

Počuli sme Božie slovo.

A budú jedno telo

Čítanie z Knihy Genezis

2, 18-24

Pán, Boh, povedal: „Nie je dobre, že je človek sám. Urobím mu pomocníka, ktorý mu bude podobný.“

Keď Pán, Boh, vytvoril z hliny všetku poľnú zver a všetky nebeské vtáky, priviedol ich k Adamovi, aby videl, ako ich pomenuje. Lebo ako Adam nazval každú živú bytosť, tak sa ona volá. A Adam dal mená všetkému dobytku, všetkým nebeským vtákom a všetkým poľným zvieratám. Ale pomocník, ktorý by bol podobný Adamovi, sa nenašiel.

Pán, Boh, teda dopustil na Adama hlboký spánok. A keď zaspal, vybral jedno z jeho rebier a jeho miesto zaplnil mäsom. Z rebra, ktoré Pán, Boh, Adamovi vybral, vytvoril ženu a priviedol ju k Adamovi.

A Adam zvolal: „Toto je konečne kosť z mojich kostí a telo z môjho tela. Bude sa volať ‚Mužena‘, lebo z muža bola vzatá.“

Preto muž opustí svojho otca i matku a pripúta sa k svojej manželke a budú jedno telo.

Počuli sme Božie slovo.

*Izák tak miloval Rebeku,
že sa uspokojil nad smrťou svojej matky*

Čítanie z Knihy Genezis

24, 48-51. 58-67

V tých časoch povedal Abrahámov služobník Lábanovi: „Padol som na kolená, poklonil som sa Pánovi a prosil som Pána, Boha môjho pána Abraháma, ktorý ma viedol po pravej ceste, aby som priviedol dcéru príbuzného môjho pána pre jeho syna. A teraz, ak chcete môjmu pánovi preukázať láskavosť a vernosť, dajte mi to vedieť, ak nie, tiež mi to dajte vedieť, aby som sa mohol dať napravo alebo naľavo.“

Lában a Batuel odpovedali takto: „Od Pána vyšla táto vec. My ti nemôžeme povedať ani áno, ani nie. Pozri, Rebeka je pred tebou, vezmi ju a choď! Nech sa stane ženou syna tvojho pána, ako hovoril Pán!“

Zavolali teda Rebeku a opýtali sa jej: „Chceš ísť s týmto mužom?“ Ona odpovedala: „Chcem!“

Potom teda prepustili svoju sestru Rebeku i s jej dojkou, aj Abrahámovho sluhu s jeho mužmi. I požehnávali Rebeku a hovorili jej: „Sestra naša, rozmnož sa v tisíce a desaťtisíce a tvoje potomstvo nech zaujme brány svojich nepriateľov!“

Potom sa Rebeka pohla aj so svojimi slúžkami, vysadli na ťavy a nasledovali muža. A sluha Rebeku vzal a odišiel.

Izák prišiel od studne Lachajroi a býval v Negebe. Na sklonku dňa vyšiel Izák do poľa žialiť. Keď zdvihol oči, videl prichádzať ťavy. Aj Rebeka zdvihla oči a zbadala Izáka.

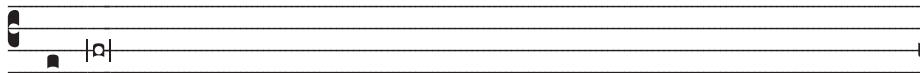
ktorých si šťastne dovedol ku dňu,
kedy uzavreli manželstvo,
aby zmluvu, ktorú pred tvojou tvárou uzavreli,
s tvojou pomocou v živote vždy zachovávali.
Milostivo vypočuj prosby tejto rodiny...

VII. INÉ MODLITBY POŽEHNANIA NAD NOVOMANŽELMI

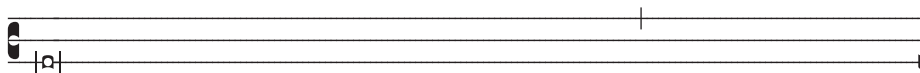
204. V úvodnej výzve, ak jeden alebo ani jeden z novomanželov neprijme Oltárnu sviatosť, vynechajú sa slová uvedené v zátvorkách. V samotnej modlitbe možno podľa okolností vynechať slová v zátvorke, napríklad ak novomanželia sú už starší.

1.

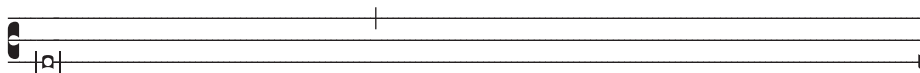
205. Kňaz (alebo diakon) so zopätými rukami vyzve prítomných na modlitbu slovami:

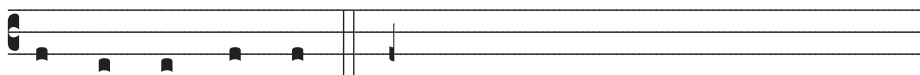
Prosme Pána za novomanželov, ktorí pri vstupe do manžel-

ského života pristupujú k tomuto oltáru (a ktorí prijímú

Kristovo Telo a Krv), aby sa navzájom vždy milovali

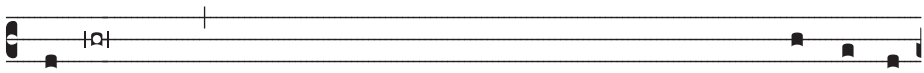

ú- primnou lás-kou.

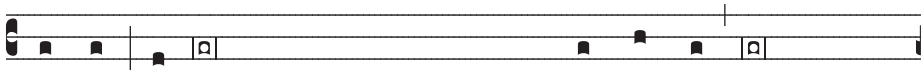
Prosme Pána za novomanželov,
ktorí pri vstupe do manželského života
pristupujú k tomuto oltáru
(a ktorí prijímú Kristovo Telo a Krv),
aby sa navzájom vždy milovali úprimnou láskou.

Všetci sa chvíľu ticho modlia.

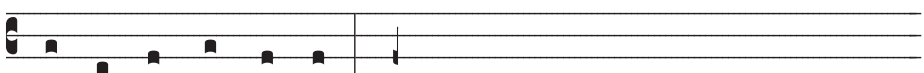
206. Potom kňaz (alebo diakon) vystrie ruky nad novomanželov a pokračuje:

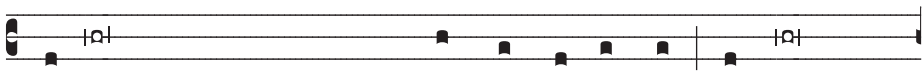
Svä-tý Otče, ty si stvoril človeka na svoj obraz ako mu-ža a

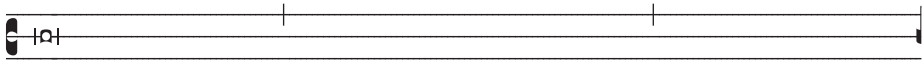
že-nu, a- by obidvaja v jednote tela a srd- ca plnili svoje

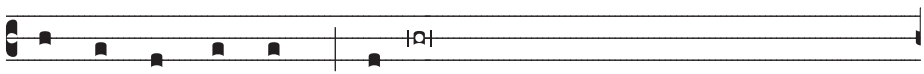
po-sla-nie vo sve-te.

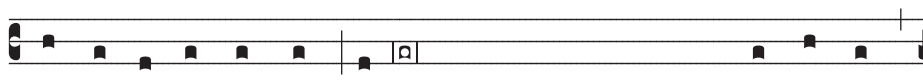
Bo-že, ty nám zjavuješ hĺb-ku svo-jej lás-ky. Vzá-jomnou

láskou manželov naznačil si nám zmluvu, ktorú si uzavrel

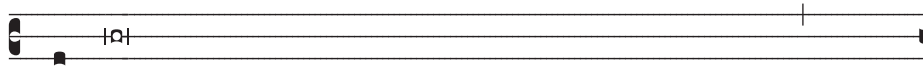
so svo-jím ľu-dom, a manželstvo tvojich veriacich si

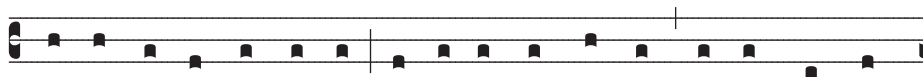
po-vý-šil na sviatosť, a- by kresťanský manžel-ský ži-vot

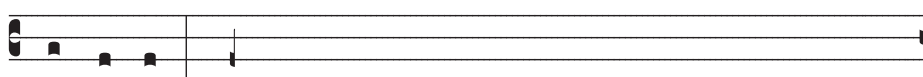
naznačoval tajomné spoje-nie Kri-sta s Cir-kvou.

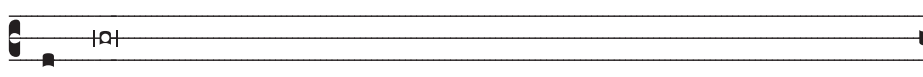
Lás-kavo vystri na týchto novomanželov **M. a M.** svoju

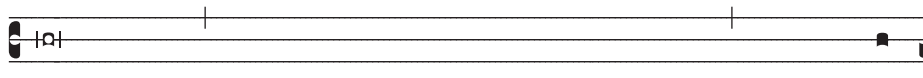
žehna-jú-cu pra-vi-cu a naplň ich srd-cia si-lou Du-cha

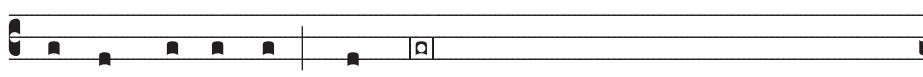
Svä-té-ho.

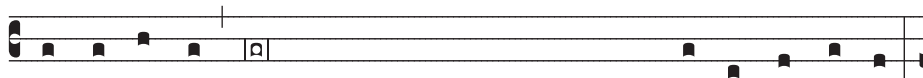
Daj, Pane, aby sa novomanželia vzájomne obdarúvali darmi

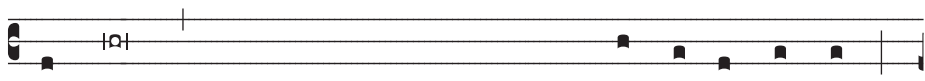
tvojej lásky v tomto sviatosťnom spoločenstve, do ktorého

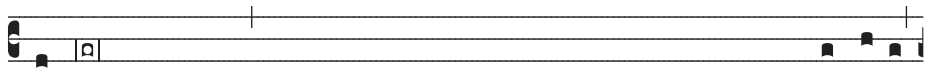
prá-ve vstúpi-li. Nech si láskou dokazujú, že prebývaš

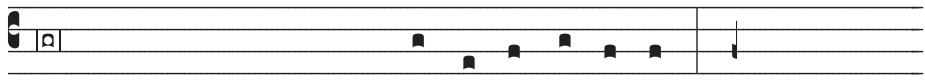
medzi ni-mi, a nech sú odteraz jedno srdce a jed-na du-ša.

Daj, Pane, aby si založili a navždy u-dr-ža-li do-mov

(a pomáhaj im, aby svoje deti vychovávali podľa evanje-li-a

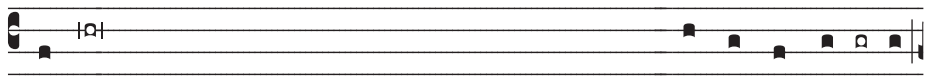

a pripravili ich pre tvoju ne-beskú ro-di-nu).

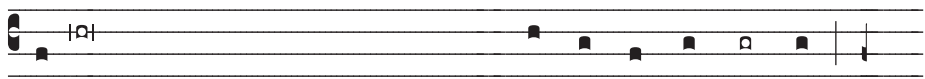
Alebo, ak sa vynechajú slová v zátvorke:

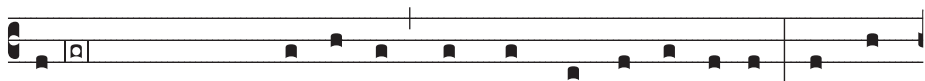
Daj, Pane, aby si za-lo-ži-li a navždy u-dr-ža-li do-mov.

Mi-lostivo zahrň požehnaním našu [sestru M.,]
[ses-tru M.,]
[sestru M.,]

a-by si dobre plnila [úlohu manžel-ky a mat - ky]
[ú - lo - hu manžel-ky]

a celý dom okrášľo-va-la vlúdnos -ťou a mi-lotou. Ne-bes-

DODATOK

I. VZOROVÉ FORMULÁRE SPOLOČNEJ MODLITBY VERIACICH

215.

1.

Bratia a sestry, pripomíname si osobitný dar milosti a lásky, ktorým Boh zavřil a posvätil lásku novomanželov **M. a **M.**; preto za nich prosme Pána:**

1. Aby kresťanských novomanželov **M.** a **M.**, ktorí pri tomto slávení uzavreli posvätný manželský zväzok, zachoval v zdraví a šťastí, prosme Pána.
℟. Pane, vyslyš nás.
2. Aby požehnal ich manželskú zmluvu tak, ako posvätil manželstvo v Káne Galilejskej, prosme Pána.
3. Aby ich obdaril dokonalou a plodnou láskou, sprevádzal svojím pokojom a pomocou, aby tak vydávali dobré svedectvo o svojej kresťanskej viere, prosme Pána.
4. Aby kresťanský ľud deň čo deň vzrastal vo svätosti a aby všetkým núdzným pomáhal svojou milosťou, prosme Pána.
5. Aby vo všetkých manželoch obnovil v Duchu Svätom sviatosťnú milosť, prosme Pána.

Pane, láskavo obdaruj týchto novomanželov
Duchom svojej lásky;
nech sú jedno telo a jedna duša,
aby nič nerozdelilo tých,
ktorých si ty spojil,
a nič neublížilo tým,
ktorých si naplnil svojím požehnaním.
Skrze Krista, nášho Pána.

R. Amen.

216.

2.

Bratia a sestry, sprevádzajme túto novú rodinu svojou modlitbou, aby vzájomná láska týchto novomanželov stále vzrastala a aby Boh láskavo pomáhal všetkým rodinám na svete.

1. Prosme Pána za týchto novomanželov a za dobro ich rodiny.

R. *Prosíme ťa, vyslyš nás.*

Alebo iná vhodná odpoveď ľudu.

2. Prosme Pána za ich príbuzných, priateľov a za všetkých, ktorí ich podporujú.
3. Prosme Pána za mladých, ktorí sa pripravujú na manželstvo, a za všetkých, ktorých Boh volá k inému životnému stavu.
4. Prosme Pána za všetky rodiny vo svete a za pokoj pre všetkých ľudí.

5. Prosme Pána za všetkých členov našich rodín,
ktorí opustili tento svet,
a za všetkých zosnulých.
6. Prosme Pána za Cirkev, svätý Boží ľud,
a za jednotu všetkých kresťanov.

Pane Ježišu,
ty si prítomný uprostred nás pri tejto slávnosti,
na ktorej M. a M. spečatili svoju lásku;
vypočuj naše prosby a naplň nás svojím Duchom.
Lebo ty žiješ a kraluješ na veky vekov.

R. Amen.

II. OBRAD POŽEHNANIA SNÚBENCOV

Úvodné poznámky

217. Medzi povinnosťami kresťanských manželov a formami ich apoštolátu je nemenej dôležitá pomoc, ktorú treba poskytnúť snúbencom, aby sa lepšie mohli pripraviť na manželstvo.

Dôstojné zásnuby kresťanov sú teda pre dve rodiny osobitnou udalosťou, ktorú je vhodné osláviť nejakým obradom a spoločnou modlitbou, aby sa vyprosím Božieho požehnania na to, čo sa šťastlivo začína, vo svojom čase aj šťastlivo završilo. Aby sa to čím lepšie dosiahlo, slávenie treba prispôsobiť okolnostiam.

218. Keď sa zásnuby slávia v dôvernom spoločenstve dvoch rodín, obradu požehnania môže predsedáť jeden z rodičov. Ak je však prítomný kňaz alebo diakon, vtedy úloha predsedáť prináleží jemu, pričom má byť prítomným jasné, že tu nejde o slávenie manželstva.

219. Tu predkladaný obrad môžu použiť rodičia, kňaz alebo diakon, alebo iný laik, pričom pri zachovaní hlavných prvkov a štruktúry obradu prispôbia jednotlivé časti okolnostiam.

220. Tento obrad slávenia možno použiť aj vtedy, keď sa snúbenci už po zásnubách zhromažďujú na katechetickú prípravu, ktorá sa má konať pred slávením manželstva. Nikdy však neslobodno spájať zásnuby alebo osobitné požehnanie snúbencov so slávením omše.

Úvodné obrady

221. Keď sa rodina zhromaždí, predsedajúci povie:

V mene Otca i Syna i Ducha Svätého.

Všetci sa prežehnajú a odpovedajú:

Amen.

Potom vysluhovateľ, ak je kňaz alebo diakon, pozdraví prítomných slovami:

**Milosť vám a pokoj od nášho Pána Ježiša Krista,
ktorý nás miluje a vydal seba samého za nás.**

Môže použiť iné primerané slová citované predovšetkým zo Svätého písma.

Všetci odpovedajú:

I s duchom tvojím.

Možno použiť aj iný vhodný spôsob.

222. Ak je vysluhovateľ laik, prítomných pozdraví takto:

**Bratia a sestry, chváľme nášho Pána Ježiša Krista,
ktorý nás miluje a vydal seba samého za nás.**

Všetci odpovedajú:

Amen.

223. Vysluhovateľ pripraví prítomných na prijatie požehnania týmito alebo podobnými slovami:

Vieme, že každému a v každom čase je potrebná Božia milosť. Veriaci v Krista túto milosť potrebujú najmä vtedy, keď sa pripravujú na založenie rodiny.

Aby títo naši snúbenci čoraz viac rástli vo vzájomnej úcte a úprimnej láske a aby primeraným vzájomným vzťahom a spoločnou modlitbou čisto dozrievali na slávenie posvätného manželstva, vzývajme pre nich Božie požehnanie.

OBSAH

ÚVODNÉ POZNÁMKY	9
Prvá kapitola	
OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA V OMŠI	21
Druhá kapitola	
OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA BEZ OMŠE	45
Tretia kapitola	
OBRAD SLÁVENIA MANŽELSTVA MEDZI KATOLÍKOM A KATECHUMENOM ALEBO NEPOKRSTENÝM	73
Štvrtá kapitola	
ROZLIČNÉ TEXTY NA OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA A OMŠU „PRI SLÁVENÍ MANŽELSTVA“	89
I. Biblické čítania	91
II. Kolekty	127
III. Iné modlitby na požehnanie prsteňov	130
IV. Modlitby nad obetnými darmi	131
V. Prefácie	132
VI. Spomienka na novomanželov v eucharistickej modlitbe .	134
VII. Iné modlitby požehnania nad novomanželmi	135
VIII. Modlitby po prijímaní	145
IX. Záverečné požehnania	146
DODATOK	149
I. Vzorové formuláre spoločnej modlitby veriacich	151
II. Obrad požehnania snúbencov	154
III. Obrad požehnania manželov v omši pri výročí manželstva	161

OBRAD SVIATOSTI MANŽELSTVA

Druhé typické vydanie

V spolupráci s Liturgickým inštitútom v Košiciach
pripravila Liturgická komisia Konferencie biskupov Slovenska.

Autorom ilustrácie s názvom *Svadba v Káne*
je výtvarník Jozef Vydrnák.

Ilustrácia na obálke VectorStock

Pre Konferenciu biskupov Slovenska vydal
Spolok sv. Vojtecha – Vojtech, spol. s r. o., Trnava
v roku 2025 ako svoju 4 530. publikáciu.

Tlač Finidr, Český Těšín

Prvé vydanie

ISBN 978-80-8161-678-5

